

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-04252-018
Otsuse kuupäev	9. sept 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Mari-Liis Aas, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	AS ÜHISTEENUSED, 11052490
Tarbija nõue	Leppetrahvi põhjendamatus tuvastamine.
Asja läbivaatamise aeg	25. aug 2021

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Tuvastada, et aktsiaseltsil Ühisteenused puudus 25.veebbruaril 2021 alus nõuda tarbijalt L.Puusepa 6 kinnistul parkimiskorralduse rikkumise eest leppetrahvi (trahvinõue 0239003037).
3. Kauplejal täita komisjoni otsus 30 päeva jooksul arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija parkis 25.veebbruaril 2021 Tartus, L.Puusepa 6 kinnistul asuval parkimisalal sõiduki Renault Kangoo, riikliku registreerimismärgiga 906 MJT; parkimiskoha kasutamise eest oli tasutud päevapiletiga.

Kaupleja koostas 25.veebbruaril 2021 tarbijale leppetrahvinõude 0239003037, millega nõuti tarbijalt parkimiskorralduse nõuete eiramise eest (pargib üle valge joone) leppetrahvi 30.00 eurot.

Tarbija esitas kauplejale pretensiooni, milles pidas leppetrahvi nõuet alusetuks. Tarbija selgitas, et kaupleja parkimisala oli suures osas täidetud kokkulükatud lumega. Varahommikul parkides ei olnud talle parkimisalade piirjooned nähtavad ning ta parkis vahetult lumehunniku kõrvale. Trahv on tehtud päeval, kui lumi oli sulanud.

Tarbija palub tuvastada, et kauplejal puudub õigus temalt leppetrahvi nõuda. Parkimisega lumehunniku lähedale jättis ta parklasse rohkem ruumi. Sellises olukorras tema trahvimine on äärmiselt ebaõiglane.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et leppetrahvi nõue on õigustatud. Tarbija pidi järgima AS Ühisteenused parkimistingimusi, mille järgi kohustub sõidukijuht parklat ja parkimiskohta kasutama järgides sõidukijuhi hooldsuskohustust ning lähtuma paigaldatud viitades, märkidest ja operaatori juhistest. Joonitud parklas tuleb parkida joonitud parkimiskohtade vahele ning parkimiskohti tähistavat piirjoont on lubatud ületada ainult manööverdamisel.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Parkimise teenuse osutamisel ja korraldamisel sõlmitakse parkimisleping, millel on üürilepingu iseloom.

Parkimise korraldaja sõlmib tähistatud parkimiskohta kasutada sooviva autojuhiga lepingu parkimisala kasutamiseks pakkumuse esitamise ja sellega nõustumise teel. Sõiduki juht ja parklapidaja sõlmivad parkimislepingu tingimustel, mis on nähtavaks tehtud parkla sissesõidu juures. Parkimisleping loetakse sõlmituks hetkest, kui parkla kasutaja tema juhitud sõiduki tähistatud parkimisalale pargib.

Pooled ei vaidle selles, et nende vahel on sõlmitud parkimisleping. Vaidlus on selles, kas tarbija on lepingut rikkunud ning kas ta on lepingu rikkumise eest vastutav; samuti selles, kas asjaolusid arvestades oli kaupleja poolt esitatud leppetrahvi nõue õiglane.

Komisjon selgitab, et tarbijakaitseseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Hinnates esile toodud ja tõendatud asjaolusid kogumis leiab komisjon, et kaupleja poolt esitatud leppetrahvi nõue ei ole põhjendatud.

Võlaõigusseaduse (VÕS § 158 lg 1) järgi on leppetrahv lepingus ettenähtud lepingut rikkunud lepingupoole kohustus maksta kahjustatud lepingupoolele lepingus määratud rahasumma.

Leppetrahvi eesmärk on eelkõige kohustuse täitmisele sundimine, so lepingulise kohustuse täitmise tagamine ning kohustuse rikkumisega tekitatud kahju kompenseerimiseks hüvitise saamise lihtsustamine. Olemuselt on leppetrahv kõrvalkohustus, mis muutub sissenõutavaks põhikohustuse rikkumise korral.

Selleks, et tuvastada leppetrahvi nõude põhjendatust, peavad samaaegselt esinema järgmised asjaolud: 1) poolte vahel peab olema lepinguline suhe, 2) lepingus peab sisalduma leppetrahvi kokkulepe, 3) esineb lepingu rikkumine, mille eest lepingut rikkunud pool vastutab ja 4) lepingu rikkumisega kaasnes teisele poolele negatiivne tagajärg.

Komisjoni hinnangul leppetrahvi kohaldamise eeldused kõnealusel juhul täidetud ei ole.

Poolte seisukohad kattuvad selles, et Tartus, L.Puusepa 6 kinnistul korraldab parkimist AS Ühisteenused ning et tarbija parkis 25.veebruari 2021 sõiduki aadressile L.Puusepa 6. Siiski ei ole komisjonile teada, millistel tingimustel parkimisleping sõlmiti; puudub teave ka selles, kas leppetrahvi kokkulepe on üldse sõlmitud.

Nagu eespool märgitud, sõlmitakse leping tingimustel, mis on sõidukijuhile teatavaks tehtud parkimisala sissesõidul; lepingu sõlmimise hetkeks on sõiduki parkimine. Esitatud tõendite põhjal ei ole võimalik tuvastada, millise märgistusega sissesõidult tarbija sõidukiga parkimisalale sõitis ja millise teabega sõiduki parkis. Seega ei ole võimalik tuvastada

sõlmitud lepingu tingimusi, sh leppetrahvi kokkuleppe olemasolu.

Kaupleja on oma kodulehel selgitanud, et sõidukiga parklasse sõites loetakse sõidukijuhi ja parklaoperaatori vahel sõlmituks leping, mille kohaselt sõidukijuht kohustub parkima ja liiklema vastavalt liikluskorraldusvahenditele (paigaldatud viidad, teemärgistus, liiklusmärgid) ja liikluse reguleerija juhistele. Kaupleja selgitus on iseenesest õige, kuid ei asenda konkreetset parkimisalal väljapandud tingimuste tõendamise kohustust. Kaupleja poolt esitatud fotodelt ei ole näha kõnealune parkimisala tervikuna ega ka selle sissesõit. Üheltki fotolt ei ole näha parkla kasutajatele nähtavaks tehtud parkimistingimused.

Kaupleja on kodulehel õigesti täpsustanud, et leppetrahvi määramisel lähtub parkimisteenindaja parklaoperaatori ja parklaomaniku vahel sõlmitud lepingust ning konkreetsetes parklas kehtivatest parkimistingimustest. Kõnealusel juhul ei ole aga konkreetse parkal kehtivad lepingutingimused komisjonile teada. Samuti puuduvad tõendid selles, kas poolte vahel on sõlmitud leppetrahvi kokkulepe. Komisjon ei saa tuletada lepingu, sh leppetrahvi kokkuleppe sõlmimise fakti üksnes vaidemenetluses esitatud väidete põhjal. Kuivõrd sõlmitud lepingu tingimuste kohta teave puudub, ei saa komisjon tuvastada ka lepingu rikkumist.

Komisjon peab siiski vajalikuks selgitada kauplejale leppetrahvi põhjendamatust ka sisuliselt. Komisjon nõustub tarbijaga selles, et kaupleja on jätnud tähelepanuta tegelikud asjaolud ning kohaldanud leppetrahvi üksnes lähtudes formaalsetest argumentidest.

Komisjonile esitatud fotodega on tõendatud tarbija väide selles, et tarbija sõiduk on pargitud kokkulükatud lumehunniku vahetusse lähedusse. Sõiduki alla jäänud valge eraldusjoone järgimine ei olnud sellel parkimiskohal kauplejast tingitud takistuse tõttu (lume kuhjamine parkimisalale) võimalik. Tarbija sõiduki asukoht ei vähendanud lumest vabaks jäänud parkimisruumi, vaid vastupidiselt suurendas seda. Komisjoni arvates saaks tarbija lepingu rikkumise tõendatuse korral tugineda rikkumise vabandatavusele (VÕS § 160).

Kauplejat ei saa pidada kahjustatud isikuks olukorras, kus parkimisala kasutamine oli piiratud kauplejast endast tingitud põhjustel. Komisjonile esitatud tõenditest ei ole võimalik aru saada, milline oli parkimise negatiivne tagajärg kauplejale. Vaidlust ei ole selles, et tarbija on parkimise eest tasunud; pargitud sõiduki asukoht ei piiranud ega vähendanud teiste autode parkimisruumi. Kaupleja pidanuks järgima võlasuhetes tunnustatud hea usu (VÕS § 6) ja mõistlikkuse (VÕS § 7) põhimõtteid. Mõistlik lepingupool ei sanktsioneeris teist lepingupoolt olukorras, kus ta on jätnud oma kohustused täitmata. Kahjustusteta lepingupoole poolt leppetrahvi kohaldamine üksnes formaalsetel alusel ei ole kooskõlas hea usu põhimõttega.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija on nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Liis Aas
/allkirjastatud digitaalselt/